

Judikatūras krājums

Lieta C-216/18 PPU

LM

(*High Court* (Īrija) lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedība – Policijas un tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās – Eiropas apcietināšanas orderis – Pamatlēmums 2002/584/TI – 1. panta 3. punkts – Nodošanas procedūras starp dalībvalstīm – Izpildes nosacījumi – Eiropas Savienības Pamattiesību harta – 47. pants – Tiesības uz piekļuvi neatkarīgai un objektīvai tiesai

Kopsavilkums – Tiesas (virspalāta) 2018. gada 25. jūlija spriedums

1. *Prejudiciālie jautājumi – Steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedība – Nosacījumi – Persona, kurai ir atņemta brīvība – Strīda risinājums, kuram var būt ietekme uz šo brīvības atņemšanu*

(*Tiesas statūtu 23.a pants; Tiesas reglamenta 107. pants*)

2. *Tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās – Pamatlēmums par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm – Notiesātu vai aizdomās turētu personu nodošana izsniegšanas tiesu iestādēm – Pienākums ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus – Apjoms – Robežas*

(*Eiropas Savienības Pamattiesību harta; Padomes Pamatlēmuma 2002/584, ko groza ar Pamatlēmumu 2009/299, 1. panta 3. punkts*)

3. *Dalībvalstis – Pienākumi – Tiesību aizsardzības līdzekļu, kas ļautu nodrošināt efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, paredzēšana – Apjoms*

(*LES 2. un 19. pants; Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta otrā daļa*)

4. *Eiropas Savienības tiesības – Principi – Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā – Tiesnešu neatkarības princips – Apjoms*

(*LES 19. panta 2. punkta trešā daļa; Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta otrā daļa*)

5. *Tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās – Pamatlēmums par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm – Notiesātu vai aizdomās turētu personu nodošana izsniegšanas tiesu iestādēm – Pienākums ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus – Konstatējuma, ka ir tiesību uz piekļuvi neatkarīgai tiesai pārkāpuma risks, sekas*

(*Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta otrā daļa; Padomes Pamatlēmuma 2002/584, ko groza ar Pamatlēmumu 2009/299, 1. panta 3. punkts*)

6. *Tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās – Pamatlēmums par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm – Notiesātu vai aizdomās turētu personu nodošana izsniegšanas tiesu iestādēm – Pienākums ievērot pamattiesības un tiesību pamatprincipus – Tiesības uz piekļuvi neatkarīgai un objektīvai tiesai – Šo tiesību pārkāpuma risks, jo pastāv sistēmiskas un vispārējas nepilnības saistībā ar tiesu varas neatkarību izsniegšanas dalībvalstī – Pārbaude, ko veic izpildes tiesu iestāde – Apjoms – Sekas*

(Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta otrā daļa; Padomes Pamatlēmuma 2002/584, ko groza ar Pamatlēmumu 2009/299, 1. panta 3. punkts un 15. panta 2. punkts)

1. Skat. nolēmuma tekstu.

(skat. 28.–31. punktu)

2. Skat. nolēmuma tekstu.

(skat. 41.–45. punktu)

3. Skat. nolēmuma tekstu.

(skat. 48.–52. punktu)

4. Skat. nolēmuma tekstu.

(skat. 53., 54. un 63.–67. punktu)

5. Augstais uzticēšanās līmenis starp dalībvalstīm, uz kuru balstās Eiropas apcietināšanas ordera mehānisms, kā arī premisa, saskaņā ar kuru citu dalībvalstu krimināltiesas, kurām pēc Eiropas apcietināšanas ordera izpildes ir jāveic kriminālvajāšana vai soda izpilde vai jāpiemēro ar brīvības atņemšanu saistīts drošības līdzeklis, kā arī kriminālprocess pēc būtības, atbilst efektīvas tiesību aizsardzības tiesā prasībām, tostarp, it īpaši, prasībai par šo tiesu neatkarību un objektivitāti. Tādēļ ir jāuzskata, ka faktiskā riska, ka, ja persona tiks nodota izsniegšanas tiesu iestādei, tiks pārkāptas personas, saistībā ar kuru ir izsniegts Eiropas apcietināšanas orderis, pamattiesības uz neatkarīgu tiesu un līdz ar to tās pamattiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu, kā tas ir paredzēts Hartas 47. panta otrajā daļā, būtiskais saturs, esamība var ļaut izpildes tiesu iestādei izņēmuma kārtā atturēties izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz Pamatlēmuma 2002/584 1. panta 3. punktu.

(skat. 58. un 59. punktu)

6. Padomes Pamatlēmuma 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm, kas grozīts ar Padomes Pamatlēmumu 2009/299/TI (2009. gada 26. februāris), 1. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka, ja izpildes tiesu iestādes, kurai ir jālemj par personas, saistībā ar kuru ir izdots Eiropas apcietināšanas orderis, lai veiktu kriminālvajāšanu, izdošanu, rīcībā ir tādi elementi, kuri ietverti Komisijas pamatotajā priekšlikumā, kas pieņemts, piemērojot LES 7. panta 1. punktu, un kuri vedina domāt, ka pastāv faktiskais risks, ka tiks pārkāptas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta otrajā daļā garantētās pamattiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu, jo pastāv sistēmiskas vai vispārējas nepilnības saistībā ar tiesu varas neatkarību izsniegšanas dalībvalstī, šai iestādei konkrēti un precīzi ir jāpārbauda, vai, ņemot vērā tās personisko situāciju, kā arī nodarījuma, saistībā ar kuru attiecībā uz to tiek veikta kriminālvajāšana, raksturu un Eiropas apcietināšanas ordera pamatā esošo faktisko kontekstu, kā arī informāciju, kuru sniegusi izsniegšanas dalībvalsts, piemērojot grozītā Pamatlēmuma 2002/584 15. panta 2. punktu, pastāv būtiski un reāli iemesli uzskatīt, ka attiecīgajai personai šajā dalībvalstī būs šāds risks, ja tā tiks nodota šai pēdējai minētajai valstij.

Turklāt izpildes tiesu iestādei, piemērojot Pamatlēmuma 2002/584 15. panta 2. punktu, ir jālūdz izsniegšanas tiesu iestādei visa papildu informācija, kuru tā uzskata par nepieciešamu, lai izvērtētu šāda riska pastāvēšanu. Gadījumā, ja informācija, kuru izsniegšanas tiesu iestāde vajadzības gadījumā ir lūgusi izsniegšanas dalībvalsts centrālajai iestādei vai kādai no centrālajām iestādēm Pamatlēmuma 2002/584 7. panta nozīmē (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 5. aprīlis, *Aranyosi* un *Căldăraru*, C-404/15 un C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, 97. punkts) un kura ir paziņota izpildes tiesu iestādei, neļauj šai pēdējai izslēgt risku, ka šajā dalībvalstī tiks pārkāptas attiecīgās personas pamattiesības uz neatkarīgu tiesu un līdz ar to pārkāpts viņas pamattiesību uz lietas taisnīgu izskatīšanu būtiskais saturs, izpildes tiesu iestādei ir jāatturas izpildīt Eiropas apcietināšanas orderis, kas attiecas uz šo personu.

(skat. 76., 78. un 79. punktu un rezolutīvo daļu)